

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Tomáše Herce a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **E. M.**, zastoupená JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 6. 2024, č. j. MV-70686-4/SO-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2024, č. j. 19 A 34/2024-30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o to, zda může cizinec, který oznámil změnu zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 a 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), podat odvolání proti sdělení Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) podle § 42g odst. 9 tohoto zákona o nesplnění zákonných podmínek pro takovou změnu.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) je občankou Ruské federace. Na území České republiky měla povolen přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie a zaměstnávala ji obchodní společnost Sister`s project s.r.o. na základě pracovní smlouvy uzavřené dne 26. 4. 2023 s nástupem do práce dne 5. 5. 2023. Dne 29. 8. 2023 podala žádost o ukončení přechodného pobytu a ve stejný den požádala o vydání zaměstnanecké karty. Této žádosti bylo pravomocně vyhověno ke dni 19. 1. 2024, kdy si převzala zaměstnaneckou kartu.

[3] Pracovní poměr stěžovatelky u uvedené společnosti skončil dohodou ze dne 3. 10. 2023 ke dni 31. 1. 2024. Dne 26. 2. 2024 obdrželo ministerstvo oznámení stěžovatelky o změně zaměstnavatele s tím, že do nového zaměstnání měla nastoupit dne 30. 4. 2024. Protože ministerstvo tomuto oznámení nevyhovělo, dne 21. 3. 2024 obdrželo opakované

oznámení stěžovatelky. Sdělením ze dne 9. 4. 2024, č. j. OAM-19478-7/ZM-2024 (dále jen „sdělení“), ministerstvo stěžovatelku vyrozumělo podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců o tom, že nesplnila podmínky pro změnu zaměstnavatele podle § 42g odst. 7 a 8 tohoto zákona. Stěžovatelka byla oprávněna změnit zaměstnavatele nejdříve po 6 měsících od právní moci rozhodnutí o vydání zaměstnanecké karty, ledaže by splňovala některou z dalších podmínek [rozvázání pracovního poměru cizince výpovědí z některého z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až e) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, dohodou z těchto důvodů anebo okamžitým zrušením podle § 56 zákoníku práce nebo zrušením pracovního poměru zaměstnavatelem ve zkušební době]. Oznámení o změně zaměstnavatele však doručila ministerstvu před uplynutím této lhůty. Sdělení obsahovalo poučení, že je vydáváno podle části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a nelze se proti němu odvolat.

[4] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítla odvolání stěžovatelky proti sdělení jako nepřipustné a námitkami v něm uvedenými se nezabývala. Neshledala ani splnění podmínek k provedení přezkumného řízení podle § 94 odst. 1 správního řádu, pro obnovu řízení podle § 100 odst. 1 správního řádu nebo pro vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu, neboť použití těchto ustanovení vylučuje § 168 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[5] Rozhodnutí žalované napadla stěžovatelka žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“), který ve věci rozhodl specializovaným samosoudcem, napadeným rozsudkem zamítl. K povaze sdělení podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců uvedl, že s účinností od 2. 8. 2021 byl v tomto zákoně rozšířen výčet řízení, u nichž se nepoužije část druhá a třetí správního řádu. Nově mezi ně patří i úkony vydané podle § 42g odst. 7 až 11 zákona o pobytu cizinců. Sdělení o splnění podmínek pro změnu zaměstnavatele proto již není rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu. Nadále však jde o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). I když účinky oznámení nastávají ze zákona, sdělení závazně určuje, které účinky předvídané zákonem o pobytu cizinců mají nastat. Stěžovatelka v žalobě ani netvrdila, že odvolání je přípustné. Podle jejího názoru mělo být vyhodnoceno jako podnět k prohlášení nicotnosti, k čemuž ale neuvedla žádné důvody. Městský soud uzavřel, že odvolání bylo odmítnuto správně.

II. Kasační stížnost

[6] Stěžovatelka napadla rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., navrhla jej zrušit společně s rozhodnutím žalované a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. S kasační stížností podala návrh na přiznání odkladného účinku, kterému Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“ nebo „kasační soud“) usnesením ze dne 21. 10. 2024, č. j. 4 Azs 186/2024-32, nevyhověl.

[7] Lhůta 6 měsíců podle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců se podle stěžovatelky v případě jejího oznámení měla odvíjet od vzniku pracovního poměru u obchodní společnosti Sister`s project s.r.o., a nikoli až ode dne 19. 1. 2024, kdy si převzala zaměstnaneckou kartu. V době ukončení trval tento pracovní poměr již 8 měsíců. Do budoucna by bylo vhodné, aby touto podmínkou byli vázáni pouze nově příchozí cizinci a nedocházelo tak k situacím,

pokračování

kdy se bezprostředně po vydání zaměstnanecké karty změní zaměstnavatel. Tak tomu ale u stěžovatelky není. Dále stěžovatelka uvedla, že sdělení ministerstva podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců může v konečném důsledku vyvolávat závažné právní následky, které mohou intenzivně zasáhnout do práv držitele zaměstnanecké karty. S poukazem na rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2021, č. j. 8 Azs 56/2021-41, připustila, že i kdyby podmínky stanovené v § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců nesplnila a sdělení vyvolalo právní účinky ve smyslu zániku zaměstnanecké karty, napadené sdělení samo o sobě nesplňuje formu správního rozhodnutí a nelze proti němu podat řádný opravný prostředek. Městskému soudu nicméně vytkla, že se námitkou směřující k nicotnosti vydaného sdělení a následného rozhodnutí žalované dostatečně přezkoumatelným způsobem nezabýval. Tím měla být porušena její veřejná subjektivní práva.

III. Vyjádření žalované

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že stěžovatelka v nich uplatňuje obdobné námitky jako v odvolání, a tudíž plně odkázala na své rozhodnutí, a shrnula jeho podstatné závěry. Z hlediska § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců bylo nerozhodné, že pracovní poměr trval před vydáním zaměstnanecké karty. V tomto ohledu se žalovaná ztotožnila s právními názorem ministerstva. Odvolání stěžovatelky svým obsahem nebylo podnětem k prohlášení nicotnosti sdělení o nesplnění podmínek. Nebyla v něm vznesena námitka nicotnosti. Podle žalované byly splněny všechny podmínky pro zamítnutí odvolání a kasační stížnost by měla být zamítnuta.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož takové rozhodnutí vzešlo, domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Z toho vyplývá, že má-li být způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě závěry krajského soudu. Tak tomu ale není, směřuje-li pouze proti postupu ve správním řízení či výlučně proti rozhodnutí žalovaného (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2023, č. j. 9 Afs 70/2023-73, bod 38). Kasační stížnost, která nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a je tudíž nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, bod 12; z dřívější judikatury např. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS).

[10] Napadený rozsudek je založen na právním názoru o nepřijatelnosti odvolání proti sdělení ministerstva o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka tento právní názor nijak nerozporuje a v kasační stížnosti jeho správnost dokonce výslovně připouští (bod 6 tohoto usnesení). Převážná část jejích námitek směřuje vůči samotnému sdělení, resp. jeho důvodům, a nikoli proti napadenému rozsudku. Jak již bylo uvedeno výše, takovéto námitky nelze podřadit pod žádný z důvodů kasační stížnosti podle § 103 s. ř. s., protože je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nelze věcně projednat. Tyto námitky se navíc i obsahově zcela míjí s důvody, pro které městský soud zamítl žalobu stěžovatelky.

[11] Jediná námitka, kterou nelze tímto způsobem hodnotit, spočívá v tvrzení, že městský soud „se námitkou směřující k nicotnosti vydaného sdělení a následného rozhodnutí žalované dostatečně přezkoumatelným způsobem nezabýval“. Právě tento důvod kasační stížnosti opodstatňuje závěr o její přijatelnosti. Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že kasační stížnost byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a stěžovatelka je zastoupena advokátem.

[12] Stěžovatelka podala žalobu proti rozhodnutí ve věci „žádostí o vydání oprávnění k pobytu, prodloužení a zrušení doby jeho platnosti“ (§ 31 odst. 2 s. ř. s., ve znění účinném od 1. 7. 2023, kdy nabyla účinnosti novela soudního řádu správního provedená zákonem č. 173/2023 Sb.). Pakliže lze pod tento pojem podřadit sdělení podle § 42g odst. 9 zákona o

pokračování

pobyty cizinců (jak nepřímě vyplývá z rozsudku NSS ze dne 28. 5. 2024, č. j. 2 Azs 78/2024-25, bodů 6 a 7), je třeba stejný závěr vztáhnout i na rozhodnutí o odvolání proti tomuto sdělení, a to bez ohledu na to, zda odvolání bylo či nebylo přípustné. O žalobě proti rozhodnutí žalované byl proto podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. To má význam pro posuzovanou věc v tom ohledu, že kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[13] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se podává, že podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy kasační soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[14] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[15] Výše uvedená námitka nedostatečného vypořádání se s nicotností sdělení a rozhodnutí žalované opomíjí, že stěžovatelka v řízení o žalobě nenamítala nicotnost rozhodnutí žalované, nýbrž to, že jí podané odvolání mělo být vyhodnoceno jako podnět k prohlášení nicotnosti sdělení. V řízení o žalobě tudíž uplatnila odlišnou námitku. I kdyby však tato námitka byla míněna ve stejném smyslu, z obsahu odvolání je zřejmé, že stěžovatelka v něm nicotnost sdělení nenamítala. O žádný podnět tak zjevně nešlo. Stejný závěr učinil i městský soud, který se s jednotlivými body žaloby stěžovatelky řádně vypořádal, své závěry odůvodnil, a jeho rozhodnutí není v žádné své části nepřezkoumatelné. Jde-li o samotné tvrzení stěžovatelky o nicotnosti, podle Nejvyššího správního soudu bylo rozhodnutí žalované i sdělení ministerstva vydáno k tomu příslušnými správními orgány a žádné z nich nemá vady, které by způsobovaly jeho nicotnost.

[16] Nejvyšší správní soud za této situace konstatuje, že v posuzované věci nevystala žádná právní otázka, v níž by bylo možné spatřovat některý z předpokladů přijatelnosti kasační stížnosti, jak byly vymezeny výše. Stejně tak se městský soud nedopustil žádného pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatelky. Jediná námitka, která opodstatňovala přípustnost kasační stížnosti, byla zjevně nedůvodná. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

[17] Pro úplnost lze dodat, že podstatou rozhodnutí žalované byl závěr o nepřípustnosti odvolání, neboť sdělení ministerstva o nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele podle § 42g odst. 9 zákona o pobytu cizinců není rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu a

nelze proti němu podat odvolání. O tom ministerstvo stěžovatelku také poučilo. Jde nicméně o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. a stěžovatelka měla možnost se proti němu domoci soudní ochrany žalobou (srov. již zmíněný rozsudek NSS č. j. 8 Azs 56/2021-41, bod 20).

V. Závěr a náklady řízení

[18] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., který stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde totiž o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí městského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), v důsledku čehož je třeba o náhradě nákladů řízení rozhodnout podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. V posuzované věci měla ve věci úspěch sice žalovaná, ta však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevynaložila. Kasační soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2024

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu